BENDROJO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. gegužės 19 d. *

Byloje T-21/05

Chalkor AE Epexergasias Metallon, įsteigta Atėnuose (Graikija), atstovaujama *QC* I. Forrester, advokatų A. Schulz ir A. Komninos,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą P. Oliver ir S. Noë,

atsakovę,

* Proceso kalba: anglų.

dėl prašymo panaikinti arba sumažinti ieškovei 2004 m. rugsėjo 3 d. Komisijos sprendimu C (2004) 2826, susijusiu su [EB] 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/E-1/38.069 – Variniai vandentiekio vamzdžiai), skirtą baudą,

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro teisėjai E. Martins Ribeiro, S. Papasavvas ir N. Wahl (pranešėjas),

posėdžio sekretorė C. Kantza, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. lapkričio 6 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 *Chalkor AE Epexergasias Metallon* (toliau – *Chalkor* arba ieškovė) yra pagal Graikijos teisę įsteigta bendrovė, kotiruojama Atėnų (Graikija) biržoje. Bendrovė *Viohalco SA* valdo absoliučią daugumą ieškovės akcijų.

1. *Administracinė procedūra*

2 2001 m. sausio mėn. gavusi *Mueller Industries Inc.* (toliau – *Mueller*) pateiktą informaciją, 2001 m. kovo mėnesį Komisija, iš anksto neįspėjusi, atliko patikrinimus kelių įmonių, veikiančių varinių vamzdžių sektoriuje, patalpose pagal 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17, Pirmojo reglamento, įgyvendinančio [EB 81] ir [82] straipsnius (OL 13, 1962, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 3), 14 straipsnį.

3 2001 m. balandžio 9 d. ir 10 d. buvo atlikti papildomi patikrinimai *KME Germany AG* (buvusi *KM Europa Metal AG*) ir *Outokumpu Oyj* bei *Luvata Oy* (buvusios *Outokumpu Copper Products Oy*) (toliau bendrai vadinamos *Outokumpu* grupe) patalpose. 2001 m. balandžio 9 d. *Outokumpu* pateikė Komisijai pasiūlymą bendradarbiauti pagal Komisijos pranešimą dėl baudų neskyrimo arba sumažinimo kartelių atvejais (OL C 207, p. 4, toliau – 1996 m pranešimas dėl bendradarbiavimo) tiek dėl pramoninių vamzdžių, tiek dėl vandentiekio vamzdžių. Atlikusi papildomus patikrinimus Komisija savo tyrimą, susijusį su variniais vamzdžiais, išskyrė į tris atskiras procedūras, t. y. bylą COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai), bylą COMP/E-1/38.121 (Jungiamosios detalės) ir bylą COMP/E-1/38.240 (Pramoniniai vamzdžiai).

4 2001 m. gegužės 30 d. laišku *Outokumpu* grupė pateikė Komisijai memorandumą su įvairiais priedais, apibūdinantį varinių vamzdžių sektorių ir su juo susijusius slaptus susitarimus.

5 2002 m. birželio 5 d. byloje COMP/E-1/38.240 (Pramoniniai vamzdžiai) Komisijos iniciatyva įvyko pokalbis su *Outokumpu* grupės atstovais dėl šios grupės pasiūlymo bendradarbiauti. Grupė taip pat nurodė sutinkanti, kad Komisija apklaustų jos personalą, susijusį su susitarimais, nagrinėjamais byloje COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai).

6 2002 m. liepos mėn. byloje COMP/E-1/38.240 (Pramoniniai vamzdžiai) Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 17 11 straipsniu, *Wieland-Werke AG* (toliau – *Wieland*) ir KME grupei [kurią sudaro *KME Germany*, *KME France SAS* (buvusi *Tréfimétaux SA*) ir *KME Italy SpA* (buvusi *Europa Metalli SpA*)] išsiuntė prašymus pateikti informaciją, o *Outokumpu* grupei pasiūlė, kad ši pateiktų papildomos informacijos. 2002 m. spalio 15 d. KME grupė patenkino minėtą prašymą pateikti informacijos. Jos atsakyme taip pat buvo prisipažinimas ir prašymas jos atžvilgiu taikyti 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo byloje COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai). Be to, KME grupė leido Komisijai visą byloje COMP/E-1/38.240 (Pramoniniai vamzdžiai) pateiktą informaciją naudoti byloje COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai).

7 2003 m. sausio 23 d. *Wieland* pateikė Komisijai prisipažinimą kartu su prašymu jos atžvilgiu byloje COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai) taikyti 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo.

8 Byloje COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai) Komisija *Boliden* grupei [kurią sudaro *Boliden AB*, *Outokumpu Copper Fabrication AB* (buvusi *Boliden Fabrication AB*) ir *Outokumpu Copper BCZ SA* (buvusi *Boliden Cuivre & Zinc SA*)], *HME Nederland BV* (toliau – HME) ir *Chalkor AE Epexergasias Metallon* (toliau – *Chalkor*) 2003 m. kovo 3 d. išsiuntė prašymus pateikti informaciją, o 2003 m. kovo 20 d. tokį prašymą išsiuntė IMI grupei (kurią sudaro *IMI plc*, *IMI Kynoch Ltd* ir *Yorkshire Copper Tube*).

9 2003 m. balandžio 9 d. *Chalkor* atstovai susitiko su Komisijos atstovais ir paprašė minėtos įmonės atžvilgiu byloje COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai) taikyti 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo.

10 2003 m. rugpjūčio 29 d. Komisija byloje COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai) atitinkamoms bendrovėms išsiuntė pranešimą apie kaltinimus. Po to, kai minėtos bendrovės susipažino su elektronine bylos medžiagos versija ir pateikė savo pastabas raštu, visos, išskyrus HME, dalyvavo 2003 m. lapkričio 28 d. apklausoje.

11 2003 m. gruodžio 16 d. Komisija priėmė sprendimą C(2003) 4820 galutinis, susijusį su (EB) 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/E-1/38.240 – Pramoniniai vamzdžiai), kurio santrauka buvo paskelbta 2004 m. balandžio 28 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL L 125, p. 50).

2. *Ginčijamas sprendimas*

12 2004 m. rugsėjo 3 d. Komisija priėmė sprendimą C(2004) 2826 galutinis, susijusį su (EB) 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/E

1/38.069 – Variniai vandentiekio vamzdžiai) (toliau – ginčijamas sprendimas), kurio santrauka buvo paskelbta 2006 m. liepos 13 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL L 125, p. 50).

13 Ginčijamame sprendime, be kita ko, nustatyta:

„1 straipsnis

Toliau išvardytos įmonės, nurodytais laikotarpiais dalyvaudamos susitarimuose ir suderintuose veiksmuose, kuriais varinių vandentiekio vamzdžių sektoriuje buvo nustatomos kainos ir dalijamasi rinkomis, pažeidė (EB) 81 straipsnio 1 dalį, o nuo 1994 m. sausio 1 d. – EEE susitarimo 53 straipsnio 1 dalį:

a) *Boliden* <...> solidariai su [*Outokumpu Copper Fabrication*] ir [*Outokumpu Copper BCZ*] nuo 1988 m. birželio 3 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

b) [*Outokumpu Copper Fabrication*] solidariai su *Boliden* <...> ir [*Outokumpu Copper BCZ*] nuo 1988 m. birželio 3 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

c) [*Outokumpu Copper BCZ*] solidariai su *Boliden* <...> ir [*Outokumpu Copper Fabrication*] nuo 1988 m. birželio 3 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

d) *Austria Buntmetall AG*:

i) solidariai su *Buntmetall Amstetten* [*GmbH*] vėliausiai nuo 1998 m. rugpjūčio 29 d. iki 1999 m. liepos 8 d. ir

ii) solidariai su [*Wieland*] ir *Buntmetall Amstetten* <...> nuo 1999 m. liepos 9 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

e) *Buntmetall Amstetten* <...>:

i) solidariai su *Austria Buntmetall* <...> vėliausiai nuo 1998 m. rugpjūčio 29 d. iki 1999 m. liepos 8 d. ir

ii) solidariai su [*Wieland*] ir *Austria Buntmetall* <...> nuo 1999 m. liepos 9 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

f) [*Chalkor*] vėliausiai nuo 1998 m. rugpjūčio 29 d. ir bent iki 1999 m. rugsėjo pradžios;

g) [HME] vėliausiai nuo 1998 m. rugpjūčio 29 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

h) IMI <...> solidariai su *IMI Kynoch* <...> ir *Yorkshire Copper Tube* <...> nuo 1989 m. rugsėjo 29 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

i) *IMI Kynoch* <...> solidariai su *IMI* <...> ir *Yorkshire Copper Tube* <...> nuo 1989 m. rugsėjo 29 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

j) *Yorkshire Copper Tube* <...> solidariai su IMI <...> ir *IMI Kynoch* <...> nuo 1989 m. rugsėjo 29 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

k) [*KME Germany*]:

i) individualiai nuo 1988 m. birželio 3 d. iki 1995 m. birželio 19 d. ir

ii) solidariai su [*KME France*] ir [*KME Italy*] nuo 1995 m. birželio 20 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

l) [*KME Italy*]:

i) solidariai su [*KME France*] nuo 1989 m. rugsėjo 29 d. iki 1995 m. birželio 19 d. ir

ii) solidariai su [*KME Germany*] ir [*KME France*] nuo 1995 m. birželio 20 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

m) [*KME France*]:

i) solidariai su [*KME Italy*] 1989 m. rugsėjo 29 d. iki 1995 m. birželio 19 d. ir

ii) solidariai su [*KME Germany*] ir [*KME Italy*] nuo 1995 m. birželio 20 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

<...>

s) *Outokumpu* <...> solidariai su [*Luvata*] nuo 1989 m. rugsėjo 29 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

t) [*Luvata*] solidariai su *Outokumpu* <...> nuo 1989 m. rugsėjo 29 d. iki 2001 m. kovo 22 d.;

u) [*Wieland*]:

i) individualiai nuo 1989 m. rugsėjo 29 d. iki 1999 m. liepos 8 d. ir

ii) solidariai su *Austria Buntmetall* <...> ir *Buntmetall Amstetten* <...> nuo 1999 m. liepos 9 d. iki 2001 m. kovo 22 d.

2 straipsnis

Už 1 straipsnyje nurodytus pažeidimus skiriamos tokios baudos:

a) *Boliden* <...>, [*Outokumpu Copper Fabrication*] ir [*Outokumpu Copper BCZ*] solidariai 32,6 mln. eurų;

b) *Austria Buntmetall* <...> ir *Buntmetall Amstetten* <...> solidariai 0,6695 mln. eurų;

c) *Austria Buntmetall* <...>, *Buntmetall Amstetten* <...> ir [*Wieland*] solidariai 2,43 mln. eurų;

d) [*Chalkor*] 9,16 mln. eurų;

e) [HME] 4,49 mln. eurų;

f) IMI <...>, *IMI Kynoch* <...> ir *Yorkshire Copper Tube* <...> solidariai 44,98 mln. eurų;

g) [*KME Germany*] 17,96 mln. eurų;

h) [*KME Germany*], [*KME France*] ir [*KME Italy*] solidariai 32,75 mln. eurų;

i) [*KME Italy*] ir [*KME France*] solidariai 16,37 mln. eurų;

j) *Outokumpu* <...> ir [*Luvata*] solidariai 36,14 mln. eurų;

k) [*Wieland*] atskirai 24,7416 mln. eurų.

<...>“

14 Komisija nusprendė, kad atitinkamos įmonės dalyvavo darant vieną tęstinį ir sudėtinį, o *Boliden* grupės, *KME* grupės ir *Wieland* atveju – dar įvairialypį pažeidimą (toliau – kartelis arba nagrinėjamas pažeidimas). Komisija nurodė, kad nacionaliniai susitarimai nebuvo aptariami ginčijamame sprendime (ginčijamo sprendimo 2 ir 106 konstatuojamosios dalys).

Nagrinėjami produktai ir rinkos

15 Atitinkamas sektorius, t. y. varinių vamzdžių gamybos sektorius, apima dvi produktų grupes: pramoninius vamzdžius, kurie skirstomi į atskirus pogrupius, atsižvelgiant į jų galutinį naudojimą (orui kondicionuoti ir aušinti, sujungimams, vandens šildytuvams ir dujiniams katilams, filtrams džiovintuvams ir telekomunikacijoms), ir vandentiekio vamzdžius (taip pat vadinamus „santechnikos vamzdžiai“), kurie naudojami pastatuose vandentiekio sistemoms, dujų ir mazuto vamzdynams bei šildymo sistemoms (ginčijamo sprendimo 3 konstatuojamoji dalis).

16 Komisija nusprendė, kad bylose COMP/E-1/38.069 (Variniai vandentiekio vamzdžiai) ir COMP/E-1/38.240 (Pramoniniai vamzdžiai) nagrinėjami du atskiri pažeidimai. Šiuo atžvilgiu ji iš esmės rėmėsi aplinkybe, kad „susitarimus, viena vertus, dėl vandentiekio vamzdžių ir, kita vertus, dėl pramoninių vamzdžių sudarė skirtingos įmonės (ir skirtingi šių įmonių darbuotojai), be to, minėti susitarimai taip pat buvo skirtingai vykdomi“. Be to, Komisija nusprendė, kad vandentiekio vamzdžių sektorius skyrėsi nuo pramoninių vamzdžių sektoriaus klientų, galutinio panaudojimo ir produktų techninių savybių požiūriu (ginčijamo sprendimo 4 ir 5 konstatuojamosios dalys).

17 Dėl varinių vandentiekio vamzdžių Komisija ginčijamame sprendime nurodė, kad ši produktų grupė apėmė du produktų „pogrupius“: neizoliuotus varinius vamzdžius ir izoliuotus varinius vamzdžius. Ji nurodė, kad „neizoliuoti variniai vamzdžiai ir izoliuoti variniai vamzdžiai ne visada gali pakeisti vieni kitus ir kad jie gali sudaryti atskiras produktų rinkas Komisijos pranešimo dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Bendrijos konkurencijos teisės tikslams prasme“ (OL C 372, 1997, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 155). Vis dėlto ginčijamo sprendimo priėmimo tikslu Komisija nusprendė, kad šie du produktų „pogrupiai“ turi būti vertinami kaip „viena ir ta pati produktų grupė <...>, nes iš esmės tos pačios įmonės (ir tie patys šių įmonių darbuotojai) dalyvavo sudarant susitarimus dėl šių dviejų produktų pogrupių, o susitarimai buvo vykdomi panašiai“ (ginčijamo sprendimo 13 ir 459 konstatuojamosios dalys).

18 Ginčijamame sprendime Komisija taip pat nurodė, kad atitinkama geografinė rinka apėmė Europos ekonominę erdvę (EEE). Ji nusprendė, kad 2000 m. EEE neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių rinkos vertė buvo apie 970,1 mln. eurų, o izoliuotų

varinių vandentiekio vamzdžių rinkos vertė – 180,9 mln. eurų. Todėl bendra dviejų rinkų vertė 2000 m. EEE sudarė 1 151 mln. eurų (ginčijamo sprendimo 17 ir 23 konstatuojamosios dalys).

Nagrinėjamo pažeidimo sudedamosios dalys

19 Komisija nurodė, kad nagrinėjamas pažeidimas pasireiškė trimis skirtingomis, tačiau susijusiomis formomis (ginčijamo sprendimo 458 ir 459 konstatuojamosios dalys). Pirmą kartelio dalį sudarė susitarimai, sudaryti tarp „SANCO gamintojų“. Antrą nagrinėjamo pažeidimo dalį sudarė susitarimai, sudaryti tarp „WICU ir „Cuprotherm“ gamintojų“. Galiausiai trečia kartelio dalis buvo susijusi su susitarimais, sudarytais didesnės neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių gamintojų grupės viduje, ir pavadintais „išplėstiniai Europos susitarimai“.

Susitarimai tarp „SANCO gamintojų“

20 SANCO yra tiek prekių ženklas, tiek nuoroda į specialią techniką, naudojamą gaminant aukščiausios kokybės nesioksiduojančius varinius vandentiekio vamzdžius. Techniką 1980 m. užpatentavo įmonė *Usines à cuivre et à zinc*. *Boliden* grupė turėjo pirminį gamybos būdo patentą iki jo galiojimo pabaigos, t. y. iki 2000 m., tačiau prekių ženklas SANCO jai priklausė ne visose Europos valstybėse. Jos konkurentė, KME grupė, pateikė prašymą ir jai buvo leista užregistruoti prekių ženklą SANCO savo vardu keliose Europos valstybėse. Vėliau KME grupė užpatentavo keletą pirminio patento patobulinimų ir abi konkurentės viena kitai suteikė licencijas naudoti viena kitos

patentus bei prekių ženklus. Nuo 1981 m. KME grupė ir *Boliden* grupė prekių ženklo ir patento naudojimo licenciją suteikė *Wieland* (ginčijamo sprendimo 115–118 konstatuojamosios dalys).

21 Komisija ginčijamame sprendime nusprendė, kad nuo 1988 m. susitarimai tarp „SANCO gamintojų“ buvo daugiau nei paprasčiausi santykiai tarp licencijų „davėjo“ ir „gavėjo“. Ji mano, kad tarp šių gamintojų, t. y. KME grupės, *Boliden* grupės ir *Wieland* nuo 1998 m. birželio mėn. iki 1994 m. pirmojo semestro egzistavo susitarimas dėl tikslinių kainų, nuolaidų dydžio ir pardavimo bei rinkos dalių pasidalijimo (toliau – SANCO susitarimai). Šių susitarimų vykdymo priežiūra iš esmės buvo pagrįsta duomenų apie gamybą ir pardavimą keitimusi tarp „SANCO gamintojų“ (ginčijamo sprendimo 125–146 ir 456 konstatuojamosios dalys).

Susitarimai tarp „WICU ir „Cuprotherm“ gamintojų“

22 WICU ir „Cuprotherm“ yra užpatentuotų izoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių prekių ženklai.

23 Prekių ženklas WICU ir su juo susiję patentai priklauso KME grupei, kuri prekių ženklo ir patento naudojimo licenciją suteikė *Wieland*. O prekių ženklas „Cuprotherm“ ir su juo susiję patentai priklauso *Wieland*, kuri prekių ženklo ir patento naudojimo licenciją suteikė KME grupei (ginčijamo sprendimo 121 konstatuojamoji dalis).

24 Komisija ginčijamame sprendime nusprendė, kad susitarimai, sudaryti tarp KME grupės ir *Wieland*, susiję su WICU ir „Cuprotherm“ vamzdžiais, nebuvo paprasčiausi licencijų „davėjo“ ir „gavėjo“ santykiai. KME grupė ir *Wieland* sukūrė antikonkurencinius santykius, pasireiškusius keitimusi svarbia informacija ir izoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių kiekio bei kainos koordinavimu (toliau – WICU ir „Cuprotherm“ susitarimai) (ginčijamo sprendimo 149 konstatuojamoji dalis).

Išplėstiniai Europos susitarimai

25 Ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad, be SANCO susitarimų ir WICU bei „Cuprotherm“ susitarimų, pažeidimą sudarė trečia dalis, apimanti susitarimus tarp didesnės neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių gamintojų grupės narių (ginčijamo sprendimo 102, 104, 105, 108–111, 147, 148, 461 ir 462 konstatuojamosios dalys).

26 Šios didesnės grupės narių iš pradžių buvo penki, t. y. KME grupė, *Wieland*, l *Outokumpu* grupė, IMI grupė ir *Mueller* (toliau – „Penkių grupė“). Prisijungus *Chalkor*, HME, *Boliden* grupei ir *Buntmetall* grupei (sudarytai iš *Austria Buntmetall* ir *Buntmetall Amstetten*), šios grupės narių skaičius išaugo iki devynių (toliau – „Devynių grupė“) (ginčijamo sprendimo 216 konstatuojamoji dalis).

27 Komisija mano, kad šie devyni nariai bandė stabilizuoti neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių rinką nustatydami, atsižvelgiant į referencinių metų rinkos dalis,

kokios ateityje turi būti rinkos dalys. Be to, ji ginčijamame sprendime nusprendė, kad minėti nariai susitarė dėl keitimosi svarbia informacija, rinkos pasidalijimo, pardavimo apimties, „vadovavimo“ kiekvienai rinkai mechanizmo ir dėl kainų koordinavimo nustatant kainų ribas, taikant „kainų gaires“ ir nuolaidas (ginčijamo sprendimo 192 konstatuojamoji dalis).

Nagrinėjamo pažeidimo trukmė ir tęstinumas

28 Komisija ginčijamame sprendime nurodė, kad nagrinėjamas pažeidimas KME grupės ir *Boliden* grupės atveju prasidėjo 1988 m. birželio 3 d., IMI grupės, *Outokumpu* grupės ir *Wieland* atveju – 1989 m. rugsėjo 29 d., *Mueller* atveju – 1997 m. spalio 21 d., o *Chalkor*, *Buntmetall* grupės ir HME atveju – vėliausiai 1998 m. rugpjūčio 29 dieną. Kaip pažeidimo pabaigą Komisija nurodė 2001 m. kovo 22 d., išskyrus *Mueller* ir *Chalkor* atvejus, kurios, Komisijos nuomone, pasitraukė iš kartelio atitinkamai 2001 m. sausio 8 d. ir 1999 m. rugsėjo mėn. (ginčijamo sprendimo 597 konstatuojamoji dalis).

29 Dėl nagrinėjamo pažeidimo tęstinumo *Boliden* grupės, IMI grupės, KME grupės, *Outokumpu* grupės ir *Wieland* atžvilgiu Komisija ginčijamame sprendime nurodė, kad nors kartelis nuo 1990 m. iki 1992 m. gruodžio mėn. ir nuo 1994 m. liepos mėn. iki 1997 m. liepos mėn. buvo mažiau aktyvus, pažeidimas niekada nebuvo visiškai nutrauktas, todėl jis iš tikrųjų yra vienas pažeidimas, kuriam nesuėjęs senaties terminas (ginčijamo sprendimo 466, 471, 476, 477 ir 592 konstatuojamosios dalys).

30 Dėl HME, *Buntmetall* grupės ir *Chalkor* iš ginčijamo sprendimo matyti, kad Komisija negalėjo įrodyti jų dalyvavimo kartelyje iki 1998 m. rugpjūčio 29 d. (ginčijamo sprendimo 592 ir 597 konstatuojamosios dalys).

Baudų dydžio nustatymas

31 Ginčijamu sprendimu Komisija, remdamasi 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [EB] 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 2 dalimi ir Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi, *Boliden* grupei, *Buntmetall* grupei, *Chalkor*, HME, IMI grupei, KME grupei, *Outokumpu* grupei ir *Wieland* skyrė baudas (ginčijamo sprendimo 842 konstatuojamoji dalis ir 2 straipsnis).

32 Baudų dydžius Komisija nustatė atsižvelgdama į nagrinėjamo pažeidimo sunkumą ir trukmę, t. y. į du Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje aiškiai nurodytus kriterijus, kurie pagal ginčijamą sprendimą buvo taikomi nagrinėjamo pažeidimo padarymo metu (ginčijamo sprendimo 601–603 konstatuojamosios dalys).

33 Norėdama nustatyti kiekvienai įmonei skirtinos baudos dydį Komisija taikė metodą, įtvirtintą Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir [AP] sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairėse (OL C 9, 1998, p. 3, toliau – gairės), net jei ir ne visada juo rėmėsi. Ginčijamame sprendime Komisija taip pat įvertino, ar

atitinkamos įmonės atitiko 1996 m. pranešime dėl bendradarbiavimo nustatytus reikalavimus ir kiek.

Pradiniai baudų dydžiai

— Sunkumas

34 Vertindama nagrinėjamo pažeidimo sunkumą Komisija atsižvelgė į paties pažeidimo pobūdį, jo įtaką rinkai, atitinkamos geografinės rinkos dydį ir jos apimtį (ginčijamo sprendimo 605 ir 678 konstatuojamosios dalys).

35 Ji nurodė, kad rinkų pasidalijimas ir kainų nustatymas, aptariami šioje byloje, savo pobūdžiu yra labai sunkus pažeidimas, ir nusprendė, kad geografinė rinka, kurioje veikė šis kartelis, apėmė visą EEE teritoriją. Komisija taip pat atsižvelgė į tai, kad varinių vandentiekio vamzdžių rinka yra labai svarbus pramonės sektorius, kurio vertė EEE lygmeniu 2000 m., t. y. paskutiniais kartelio nepertraukiamo veikimo metais, buvo 1 151 mln. eurų (ginčijamo sprendimo 606 ir 674–678 konstatuojamosios dalys).

36 Dėl įtakos rinkai Komisija nurodė, kad buvo pakankamai įrodymų, patvirtinančių, jog kartelis globaliai darė poveikį nagrinėjamai rinkai, ypač kainoms, net jei šio poveikio

nebuvo įmanoma tiksliai įvertinti (ginčijamo sprendimo 670 ir 673 konstatuojamosios dalys). Šį tvirtinimą ji grindė tam tikra informacija. Pirmiausia ji atsižvelgė į kartelio įgyvendinimą, nurodydama, kad kartelio dalyvės keitėsi informacija apie pardavimo apimtį ir kainų lygį (ginčijamo sprendimo 629 ir 630 konstatuojamosios dalys).

37 Antra, ji atsižvelgė į aplinkybę, kad kartelio nariai turėjo didelę dalį, t. y. 84,6 % rinkos EEE (ginčijamo sprendimo 635 konstatuojamoji dalis).

38 Trečia, Komisija rėmėsi lentelėmis, memorandumais ir kartelio narių užrašais apie susitikimus. Šie dokumentai rodė, kad kainos augo tam tikrais kartelio veikimo laikotarpiais ir kad kartelio nariai gavo daugiau pajamų, palyginti su ankstesniais laikotarpiais. Tam tikruose minėtuose dokumentuose buvo nurodyta, kad su karteliu susiję asmenys manė, jog atitinkamoms įmonėms jis leido nustatyti tikslines kainas. Komisija taip pat rėmėsi buvusio vienos iš *Boliden* grupės bendrovių direktoriaus M. M., *Wieland*, *Boliden* grupės ir *Mueller* pareiškimais, pateiktais bendradarbiaujant (ginčijamo sprendimo 637–654 konstatuojamosios dalys).

39 Galiausiai Komisija konstatavo, kad per visą pažeidimo laikotarpį kartelio dalyvių atitinkamos rinkos dalys santykinai nepakito, nors jų klientai kartais keitėsi (ginčijamo sprendimo 671 konstatuojamoji dalis).

40 Iš viso to Komisija padarė išvadą, kad atitinkamos įmonės padarė labai sunkų pažeidimą (ginčijamo sprendimo 680 konstatuojamoji dalis).

— Diferencijuotas vertinimas

41 Komisija ginčijamame sprendime nustatė keturias grupes, kurios, jos nuomone, atspindi įmonių svarbą darant nagrinėjamą pažeidimą. Komisija kartelio narius į atskiras kategorijas suskirstė remdamasi kartelio dalyvių atitinkamomis rinkos dalimis parduodant nagrinėjamus produktus EEE 2000 metais. Todėl KME grupė buvo pripažinta pagrindine veikėja atitinkamoje rinkoje ir priskirta pirmai kategorijai. *Wieland* grupė (sudaryta iš *Wieland* ir *Buntmetall* grupės; 1999 m. liepos mėnesį *Wieland* perėmė grupės kontrolę), IMI ir *Outokumpu* buvo pripažintos vidutinio dydžio ūkio subjektais rinkoje ir priskirtos antrai kategorijai. *Boliden* grupė priskirta trečiai kategorijai. Ketvirtai kategorijai priskirtos HME ir *Chalkor* (ginčijamo sprendimo 681–692 konstatuojamosios dalys).

42 Rinkos dalys buvo nustatytos atsižvelgiant į kiekvienos kartelio dalyvės varinių vandentiekio vamzdžių – tiek neizoliuotų, tiek izoliuotų – pardavimo apyvartas. Todėl įmonių, kurios nepardavinėjo WICU ir „Cuprotherm“ vamzdžių, rinkos dalys buvo apskaičiuotos padalijant jų neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių pardavimo apyvartas iš bendros izoliuotų ir neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių rinkos vertės (ginčijamo sprendimo 683 ir 692 konstatuojamosios dalys).

43 Vėliau Komisija nustatė 70 mln. eurų pradinę baudą KME grupei, 23,8 mln. eurų – *Wieland* grupei, IMI ir *Outokumpu*, 16,1 mln. eurų *Boliden* grupei ir 9,8 mln. eurų – *Chalkor* ir HME (ginčijamo sprendimo 693 konstatuojamoji dalis).

44 Atsižvelgiant į tai, kad *Wieland* ir *Buntmetall* grupė nuo 1999 m. liepos tapo viena įmonė ir kad iki 1995 m. birželio KME *France* ir *KME Italy* bendrai sudarė atskirą nuo *KME Germany* įmonę, joms atitinkamai nustatytos pradinės baudos buvo perskaičiuotos taip: 35 mln. eurų *KME* grupei (*KME Germany*, *KME France* ir *KME Italy* solidariai); 17,5 mln. eurų – *KME Germany*; 17,5 mln. eurų – *KME Italy* ir *KME France* solidariai; 3,25 mln. eurų *Wieland* grupei; 19,52 mln. eurų – *Wieland* ir 1,03 mln. eurų *Buntmetall* grupei (ginčijamo sprendimo 694–696 konstatuojamosios dalys).

45 Siekdama atsižvelgti į tai, kad turi būti nustatyta tokia bauda, kuri užtikrintų atgrasomąjį poveikį, *Outokumpu* nustatytą pradinę baudą Komisija padidino 50 % iki 35,7 milijono eurų, manydama, jog šios įmonės pasaulinė apyvarta, kuri viršija 5 milijardus eurų, rodo, kad jos dydis ir ekonominis pajėgumas leidžia tai daryti (ginčijamo sprendimo 703 konstatuojamoji dalis).

Pagrindinės baudos

46 Iš ginčijamo sprendimo matyti, kad Komisija pradines baudas padidino 10 % už kiekvienus nepertraukiamus metus ir 5 % už kiekvieną šešių mėnesių ar ilgesnį, bet ne ilgesnį nei vieni metai, laikotarpį. Taigi ji apskaičiavo, kad:

— IMI grupei, dalyvavusiai kartelyje 11 metų ir penkis mėnesius, pradinė 23,8 mln. eurų bauda turi būti padidinta 110 %,

— *Outokumpu* grupei, dalyvavusiai kartelyje 11 metų ir penkis mėnesius, pradinė 35,7 mln. eurų bauda, nustatyta jau padidinus ją atgrasymo tikslais, turi būt dar padidinta 110 %,

— *Boliden* grupei, dalyvavusiai kartelyje 12 metų ir devynis mėnesius, pradinė 16,1 mln. eurų bauda turi būti padidinta 125 %,

— *Chalkor*, dalyvavusiai kartelyje 12 mėnesių, pradinė 9,8 mln. eurų bauda turi būti padidinta 10 %,

— HME, dalyvavusiai kartelyje dvejus metus ir šešis mėnesius, pradinė 9,8 mln. eurų bauda turi būti padidinta 25 %,

— KME grupei, dalyvavusiai kartelyje penkerius metus septynis mėnesius, pradinė 35 mln. eurų bauda turi būti padidinta 55 %,

— *KME Germany*, dalyvavusiai kartelyje septynerius metus ir du mėnesius, pradinė 17,5 mln. eurų bauda turi būti padidinta 70 %,

— *KME France* ir *KME Italy*, dalyvavusioms kartelyje penkerius metus ir 10 mėnesių, pradinė 17,5 mln. eurų bauda turi būti padidinta 55 %,

— kadangi buvo pripažinta, jog *Wieland* individualiai atsakinga už devynerių metų ir devynių mėnesių laikotarpį ir solidariai su *Buntmetall* grupe atsakinga už papildomą vienų metų ir aštuonių mėnesių laikotarpį, pradinė 19,52 mln. eurų bauda, skirta tik *Wieland*, turi būti padidinta 95 %, o pradinė 3,25 mln. eurų bauda, skirta *Wieland* ir *Buntmetall* grupei solidariai, turi būti padidinta 15 % (ginčijamo sprendimo 706–714 konstatuojamosios dalys).

47 Taigi atitinkamoms įmonėms skirtinos pagrindinės baudos yra tokios:

— KME grupei – 54,25 mln. eurų,

— *KME Germany* – 29,75 mln. eurų,

— *KME France* ir *KME Italy* (solidariai) – 27,13 mln. eurų,

— *Buntmetall* grupei – 1,03 mln. eurų,

— *Wieland* grupei – 3,74 mln. eurų,

— *Wieland* – 38,06 mln. eurų,

— IMI grupei – 49,98 mln. eurų,

— *Outokumpu* grupei – 74,97 mln. eurų,

— *Chalkor* – 10,78 mln. eurų,

— HME – 12,25 mln. eurų,

— *Boliden* grupei – 36,225 mln. eurų (ginčijamo sprendimo 719 konstatuojamoji dalis).

Sunkinančios ir lengvinančios aplinkybės

48 *Outokumpu* grupei nustatyta pagrindinė bauda buvo padidinta 50 % dėl šios grupės pakartotinio pažeidimo, nes jai buvo skirtas 1990 m. liepos 18 d. Komisijos

sprendimas 90/417/EAPB, susijęs su [AP] 65 straipsnio taikymo procedūra dėl Europos šaltai valcuotų nerūdijančio plieno plokščių produktų gamintojų susitarimo ir suderintų veiksmų (OL L 220, p. 28) (ginčijamo sprendimo 720–726 konstatuojamosios dalys).

49 Kaip į lengvinančią aplinkybę Komisija atsižvelgė į tai, kad KME ir *Outokumpu* grupės bendradarbiaudamos jai pateikė informacijos, nenumatytos 1996 m. pranešime dėl bendradarbiavimo.

50 Todėl Komisija *Outokumpu* grupei skirtiną pagrindinę baudą sumažino 40,17 mln. eurų, t. y. suma, kuri būtų jai nustatyta už pažeidimą nuo 1989 m. rugsėjo mėn. iki 1997 m. liepos mėn., nes šį laikotarpį buvo įmanoma nustatyti tik remiantis grupės Komisijai pateikta informacija (ginčijamo sprendimo 758 ir 759 konstatuojamosios dalys).

51 Kalbant apie KME grupę, pažymėtina, kad jai nustatyta pagrindinė bauda buvo sumažinta 7,93 mln. eurų dėl jos bendradarbiavimo, kuris leido Komisija nustatyti, kad nagrinėjamas pažeidimas apėmė ir izoliuotus varinius vandentiekio vamzdžius (ginčijamo sprendimo 760 ir 761 konstatuojamosios dalys).

1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymas

52 Komisija, remdamasi 1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriumi, *Outokumpu* grupei sumažino baudą 50 %, *Wieland* grupei – 35 %, *Chalkor* – 15 %, *Boliden*

grupei ir IMI grupei – 10 %, o KME grupei – 35 %. HME bauda remiantis šiuo pranešimu nebuvo sumažinta (ginčijamo sprendimo 815 konstatuojamoji dalis).

Galutinės baudos

53 Remdamasi Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalimi, Komisija ginčijamo sprendimo adresatėms nustatė tokias baudas:

— *Boliden* grupei – 32,6 mln. eurų,

— *Buntmetall* grupei – 0,6695 mln. eurų,

— *Chalkor* – 9,16 mln. eurų,

— HME – 4,49 mln. eurų,

— IMI grupei – 44,98 mln. eurų,

— KME grupei – 32,75 mln. eurų,

— *KME Germany* – 17,96 mln. eurų,

— *KME France* ir *KME Italy* (solidariai) – 16,37 mln. eurų,

— *Outokumpu* grupei – 36,14 mln. eurų,

— *Wieland* grupei – 2,43 mln. eurų,

— *Wieland* – 24,7416 mln. eurų (ginčijamo sprendimo 842 konstatuojamoji dalis).

Procesas ir šalių reikalavimai

54 Šį ieškinį Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis Teismas) kanceliarija gavo 2005 m. sausio 21 dieną.

55 Pakeitus Teismo kolegijų sudėtį, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į aštuntąją kolegiją, todėl ši byla paskirta šiai kolegijai.

56 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnio f punktą ir 2 straipsnio d punktą, kiek juose nurodoma, kad jai skiriama bauda,

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, sumažinti jai nustatytą baudą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

57 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

58 Grįsdama savo ieškinį ieškovė nurodo šešis pagrindus, susijusius atitinkamai su neatsižvelgimu į jos dalyvavimo kartelyje priverstinį pobūdį, klaidingu pradinės baudos dydžio nustatymu, klaidingu pradinės baudos padidinimu dėl pažeidimo trukmės, neatsižvelgimu į lengvinančias aplinkybes, klaidingu 1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymu ir neproporcingu baudos dydžiu.

59 Prieš pradedant nagrinėti ieškovės nurodytus ieškinio pagrindus reikia priminti, kad iš ginčijamo sprendimo 601 ir 842 konstatuojamųjų dalių matyti, jog Komisija už pažeidimą skyrė baudas remdamasi Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalimi. Be to, apskaičiuodama baudų dydžius Komisija taikė gairėse įtvirtintą metodą ir 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo (žr. šio sprendimo 33 punktą).

60 Nors gairės negali būti laikomos teisės norma, jos nustato elgesio taisyklę, rodančią sektiną praktiką, nuo kurios Komisija konkrečiu atveju negali nukrypti nenurodžiusi priežasčių, kurios atitinka vienodo požiūrio principą (žr. 2006 m. gegužės 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Archer Daniels Midland* ir *Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją*, C-397/03 P, Rink. p. I-4429, 91 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

61 Taigi kontroliuodamas ginčijamu sprendimu skirtų baudų teisėtumą Bendrasis Teismas turi patikrinti, ar Komisija savo diskreciją vertinti įgyvendino laikydamasi gairėse nustatyto metodo, ir tuo atveju, jeigu konstatuotų, kad ji nuo jo nukrypo, įvertinti, ar toks nukrypimas pateisinamas ir tinkamai motyvuotas. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Teisingumo Teismas yra patvirtinęs paties gairių principo ir jose įtvirtinto metodo galiojimą (2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 252–255, 266–267, 312 ir 313 punktai).

62 Tai, kad priėmusi gaires Komisija apribojo savo vertinimo laisvę, nėra nesuderinama su esminiais Komisijos diskreciniais įgaliojimais. Gairėse yra įvairių lankstumo elementų, leidžiančių Komisijai įgyvendinti savo diskrecinius įgaliojimus laikantis Reglamento Nr. 17 nuostatų, kaip jas išaiškino Teisingumo Teismas (minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 267 punktas).

63 Taigi tokiais klausimais, kur Komisija išsaugo diskreciją, pavyzdžiui, kiek tai susiję su padidinimu dėl trukmės, tokių vertinimų teisėtumo kontrolė apsiriboja tik patikrinimu, ar nėra akivaizdžios vertinimo klaidos (šiuo klausimu žr. 2005 m. liepos 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Scandinavian Airlines System prieš Komisiją*, T-241/01, Rink. p. II-2917, 64 ir 79 punktus).

64 Vis dėlto Komisijos diskrecija ir šiuo atžvilgiu jos nustatytos ribos iš esmės neužkerta kelio Bendrijos teismams naudotis savo neribota kompetencija (2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ir T-78/00, Rink. p. II-2501, 538 punktas), kuri jiems suteikia teisę panaikinti, sumažinti ar padidinti Komisijos skirtą baudą (šiuo klausimu žr. 2007 m. vasario 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Groupe Danone prieš Komisiją*, C-3/06 P, Rink. p. I-1331, 60-62 punktus ir 2003 m. spalio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *General Motors Nederland ir Opel Nederland prieš Komisiją*, T-368/00, Rink. p. II-4491, 181 punktą).

1. *Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su neatsižvelgimu į ieškovės dalyvavimo kartelyje priverstinį pobūdį*

Šalių argumentai

65 Ieškovė iš esmės tvirtina, kad jos dalyvavimas kartelyje daugiausia buvo nulemtas baimės patirti „Penkių grupės“ narių, t. y. pagrindinių atitinkamos rinkos dalyvių spaudimą. Ji buvo auka, o ne kartelio iniciatorė ar dominuojanti narė. Todėl ji tvirtina, kad nors ir pažeidė EB 81 straipsnį, jai neturėtų būti skiriama bauda, arba ši bauda turi būti sumažinta ir paskirta kaip simbolinė.

66 Atsižvelgdama į tai ieškovė nurodo kelis ankstesnius Komisijos sprendimus, kuriuose įmonėms, verstoms dalyvauti ar tęsti dalyvavimą antikonkurenciniuose susitarimuose, nebuvo skirtos jokios baudos arba joms skirtos baudos gerokai sumažintos.

67 Grįsdama savo tvirtinimą, kad patyrė spaudimą, ieškovė nurodo, kad būdama maža ir iš esmės nauja Vakarų Europos rinkoje įmonė, ji turėjo kartais dalyvauti pramoniniuose susitikimuose, kad teisėtai surinktų informaciją apie vandentiekio vamzdžių rinką. Todėl nuspręsdama dalyvauti Komisijos ginčijamame sprendime nurodytame 1998 m. rugpjūčio 28 d. susitikime ji buvo įsitikinusi, kad į šį susitikimą buvo pakviesta aptarti „Europos direktyvos dėl geriamo vandens“, ir buvo nustebusi slaptu susitikimo pobūdžiu. Iš tikrųjų minėtame susitikime ieškovė buvo priversta pasyviai ir nuolankiai dalyvauti vėlesniuose šešiuose susitikimuose.

68 Per minėtus susitikimus kiekvienos penkių atitinkamų valstybių, t. y. Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Prancūzijos, Ispanijos ir Nyderlandų, rinkų vadovai pateikdavo pasiūlymus dėl kainų ir nuolaidų kitiems mėnesiams. Tačiau ieškovė nekeitė savo kainų ir pardavimo politikos penkiose Vakarų Europos rinkose, o jos eksportas į šias šalis netgi toliau augo.

69 Ieškovė taip pat daro nuorodą į atskirus dokumentus, esančius Komisijos byloje, kuriuos pateikė KME grupė ir *Wieland*. Ji tvirtina, kad atsižvelgiant į „konspiracinį“ kontekstą, kuriam esant buvo parengti šie dokumentai, jie pirmiausia patvirtina, kad „Penkių grupė“ ketino įbauginti įmones, atsisakančias nusileisti, ir, antra, kad

grasinimai jos atžvilgiu per 1998 m. rugpjūčio 28 d. susitikimą buvo iš anksto planuojami ir kad ji turėjo pagrindo manyti, jog jie yra pagrįsti.

70 Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą.

Bendrojo Teismo vertinimas

71 Pirmiausia reikia atmesti ieškovės nuorodą į ankstesnius Komisijos sprendimus, nes ankstesnė Komisijos sprendimų praktika nėra teisinis pagrindas nustatant baudas konkurencijos srityje (2003 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Michelin prieš Komisiją*, T-203/01, Rink. p. II-4071, 292 punktas).

72 Be to, reikia pažymėti, kad iš teismų praktikos išplaukia, jog įmonių spaudimas, siekiant, kad kitos įmonės dalyvautų darant konkurencijos teisės pažeidimą, nepanaikina atitinkamos įmonės, kad ir kokia būtų jos svarba, atsakomybės už padarytą pažeidimą, nekeičia kartelio sunkumo ir negali būti vertinamas kaip lengvinanti aplinkybė apskaičiuojant baudų dydžius, nes atitinkama įmonė galėjo pranešti apie galimą spaudimą kompetentingoms valdžios institucijoms ir pateikti joms skundą (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, 369 ir 370 punktus; 2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *KE KELIT prieš Komisiją*, T-17/99, Rink. p. II-1647, 50 punktą ir 2005 m. lapkričio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Union Pigments prieš Komisiją*, T-62/02, Rink. p. II-5057, 63 punktą).

73 Taigi reikia atmesti šį ieškinio pagrindą.

2. *Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su klaidingu pradinės baudos dydžio nustatymu*

74 Šiuo pagrindu ieškovė tvirtina, kad nustatydama jai skirtos baudos pradinį dydį Komisija padarė teisės klaidą, nes neatsižvelgė pirmiausia į tai, kad ieškovė dalyvavo tik trečioje kartelio dalyje, ir, antra, į tai, kad susitarimų, kuriuose ji dalyvavo, geografinė apimtis buvo apribota penkiomis valstybėmis.

Dėl ieškovės riboto dalyvavimo kartelyje

Šalių argumentai

75 Ieškovė tvirtina, kad Komisijos diferencijuotas vertinimas, pagrįstas kartelio dalyvių rinkos dalimis, yra nepakankamas ir pažeidžia vienodo požiūrio principą, nes dalyvių turimų rinkos dalių skirtumai neparodo jos riboto dalyvavimo kartelyje.

76 Ieškovės nuomone, akivaizdu, kad pažeidimas, už kurį ji pripažinta atsakinga, yra dalyvavimas trečioje kartelio dalyje neteisėtai bendradarbiaujant „Devynių grupėje“, nuo 1998 m. rugpjūčio mėn. iki 1999 m. balandžio mėn. vykdant išplėstinius Europos susitarimus.

77 Ji tvirtina, kad tiek bendradarbiavimas pagal SANCO susitarimus bei WICU ir „Cuprotherm“ susitarimus, tiek bendradarbiavimas tarp „Penkių grupės“ narių buvo kur kas glaudesnis nei bendradarbiavimas tarp „Devynių grupės“ narių.

78 Ieškovė taip pat tvirtina, kad Komisija ginčijamo sprendimo 690 konstatuojamojoje dalyje neteisingai nusprendė, kad jos dalyvavimas pažeidime padarė kartelį veiksmingesnį. Šiuo klausimu ieškovė nurodo, kad niekada nepritarė vykdant išplėstinis Europos susitarimus siūlomoms kvotoms ir kad, atvirkščiai, jos pardavimas kartelio apimtose valstybėse augo jos dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpiu.

79 Ieškovė galiausiai prašo, kad jos atžvilgiu nustatytas pradinis baudos dydis būtų sumažintas, taip įvertinant jos dalyvavimo kartelyje skirtumus, intensyvumą ir kokybę, palyginti su kitais dalyviais.

80 Komisija savo ruožtu nurodo, jog iš ginčijamo sprendimo išplaukia, kad ji konstatavo vieną trijų dalių pažeidimą.

81 Ji nurodo, kad nustatant pradinį baudos dydį ji neprivalėjo skirtingai vertinti ieškovės ir kitų įmonių, dalyvavusių SANCO susitarimuose bei WICU ir „Cuprotherm“ susitarimuose, palyginti su „Penkių grupės“ nariais ir „Devynių grupės“ nariais.

82 Pirmiausia Komisija šiuo klausimu tvirtina, kad ieškovės aktyvus dalyvavimas kartelyje nuo 1998 m. rugpjūčio 28 d. iki 1999 m. rugsėjo mėn. pradžios kiekybiniu ar kokybiniu požiūriu nesiskyrė nuo kitų dalyvių. Ji taip pat primena, jog aplinkybė, kad

tam tikros įmonės dalyvavo kartelyje ilgiau nei kitos, nekeičia jų pažeidimo sunkumo. Ilgesnis dalyvavimas įvertinamas baudos padidinimu dėl trukmės.

83 Antra, Komisija primena, jog iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad norint įvertinti realią kiekvieno dalyvio padaryto pažeidimo įtaką, prekių, su kuriomis susijęs pažeidimas, apyvartos dalis gali tiksliai parodyti pažeidimo atitinkamoje rinkoje mastą.

84 Suskirstymas į atskiras kategorijas pagal prekių, su kuriomis susijęs pažeidimas, apyvartą, neišvengiamai lemia beveik tokias pradines baudas, kurios yra beveik tokios pačios, atsižvelgiant į procentines rinkos dalis. Dėl to didelę rinkos dalį turinčiai įmonei būtų nustatyta didesnė pradinė bauda nei tai, kuri turi mažesnę rinkos dalį. Todėl KME grupei buvo nustatyta 70 mln. eurų pradinė bauda, o *Chalkor* – tik 9,8 mln. eurų. Akivaizdu, kad toks vertinimas nepažeidžia vienodo požiūrio principo.

85 Trečia, Komisija tvirtina, kad dviejose ar trijose kartelio dalyse dalyvavusios įmonės baudimas griežčiau nei kitos įmonės, turinčios tokią pačią rinkos dalį, tačiau dalyvavusios tik vienoje kartelio dalyje, prieštarautų teismų praktikai (1983 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 121 punktas ir 1998 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Baustahlgewebe prieš Komisiją*, C-185/95 P, Rink. p. I-8417, 91 punktas; 1999 m. kovo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *British Steel prieš Komisiją*, T-151/94, Rink. p. II-629, 643 punktas ir 2003 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cheil Jedang prieš Komisiją*, T-220/00, Rink. p. II-2473, 91 punktas).

86 Ketvirta, Komisija pažymi, jog nėra įrodymų, kad SANCO susitarimų bei WICU ir „Cuprotherm“ susitarimų viduje būtų kur kas glaudesnis bendradarbiavimas nei išplėstinių Europos susitarimų viduje. Todėl nėra jokios priežasties dvi pirmas kartelio dalis laikyti sunkesniu konkurencijos normų pažeidimu nei trečia kartelio dalis.

87 Penkta, Komisija mano, kad nebuvo jokios priežasties išplėstinių Europos susitarimų viduje diferencijuoti „Penkių grupės“ narius ir keturis kitus gamintojus, t. y. *Boliden* grupę, HME, *Buntmetall* grupė ir *Chalkor*, nes pastarųjų dalyvavimas buvo svarbus kartelio veikimui ir jos 1998–2001 m. pasinaudojo šiuo karteliu kaip ir kiti jo dalyviai.

88 Šešta, Komisija tvirtina, kad *Chalkor* dalyvavimas darė kartelį veiksmingesnį. Paprasčiausia aplinkybė, kad „Penkių grupės“ nariai kvietė *Chalkor* ir kitas tris bendroves prisijungti prie jų, įrodo, kad jos buvo svarbios kartelio veiksmingumui. Komisija tvirtina, kad tai, jog *Chalkor* padidino savo pardavimą dalyvavimo kartelyje laikotarpiu, neįrodo, kad jos dalyvavimas kartelio susitikimuose nesustiprino neteisėtų ryšių. Pardavimo apimties padidėjimas gali būti paaiškinamas sezoniškumu ar aplinkybe, kad *Chalkor* paprasčiausia po tam tikro laiko apgaudinėjo kitus dalyvius.

89 Septinta, Komisija nurodo, kad nors ir konstatavo artimesnį bendradarbiavimą tarp tam tikrų ginčijamo sprendimo adresatų, šis konstatavimas leido nustatyti toms įmonėms didesnes baudas, o ne sumažinti baudas kitiems adresatams. Todėl Komisija tvirtina, kad jei Bendrasis Teismas pripažintų *Chalkor* argumentus šiuo klausimu pagrįstais, jis, įgyvendindamas savo neribotą kompetenciją, turėtų padidinti „SANCO

gamintojams“, t. y KME grupei, *Wieland* ir *Boliden* grupei, nustatytas baudas, o ne sumažinti *Chalkor* skirtą baudą.

Bendrojo Teismo vertinimas

90 *Pirmiausia reikia priminti teismų praktikoje suformuotus principus, susijusius su individualia atsakomybe už EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimą, kaip antai kartelis.*

91 Pirma, dėl pačios atsakomybės už pažeidimą iš teismų praktikos matyti, jog tai, kad įmonė nedalyvavo visuose kartelio veiksmuose, neturi reikšmės nustatant EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimo buvimo faktą, jei įrodyta, kad ji žinojo ar turėjo žinoti, jog susitarimas, kuriame dalyvavo, buvo bendros sistemos, skirtos iškreipti konkurenciją, dalis ir jog ši sistema apėmė visas sudedamąsias kartelio dalis (šiuo klausimu žr. 1999 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni,* C-49/92 P, Rink. p. I-4125, 87 punktą; 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Buchmann prieš Komisiją,* T-295/94, Rink. p. II-813, 121 punktą ir 2008 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AC-Treuhand prieš Komisiją,* T-99/04, Rink. p. II-1501, 130 ir 131 punktus).

92 Konstatavusi kartelio egzistavimą ir nustačiusi jo narius Komisija, norėdama skirti baudas, privalo išnagrinėti kiekvieno kartelio nario dalyvavimo jame sunkumą. Iš teismų praktikos (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni* 90 ir 150 punktus, minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 145 punktą ir minėto Sprendimo *AC-Treuhand prieš Komisiją* 133 punktą) matyti, kad gairėse numatytas tiek diferencijuotas vertinimas nustatant pradinę baudą (specialus pradinis dydis), tiek atsižvelgimas į lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes,

leidžiančias keisti baudos dydį, konkrečiai įvertinus atitinkamų įmonių aktyvų arba pasyvų vaidmenį darant pažeidimą.

93 Vis dėlto įmonei negali būti skirta bauda, kurios dydis apskaičiuotas remiantis dalyvavimu pažeidime, už kurį ji nebuvo pripažinta atsakinga (2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sigma Tecnologie prieš Komisiją*, T-28/99, Rink. p. II-1845, 79-82 punktai).

94 Atsižvelgiant į minėtus principus reikia išnagrinėti ieškovės kaltinimą, kad Komisija neatsižvelgė į jos ribotą dalyvavimą kartelyje.

95 Pirmiausia reikia išnagrinėti tvirtinimą, kad ieškovė nedalyvavo SANCO susitarimuose bei WICU ir „Cuprotherm“ susitarimuose.

96 Atsižvelgiant į tai reikia priminti, jog neginčijama, kad ieškovė dalyvavo tik išplėstiniuose Europos susitarimuose ir kad ji buvo pripažinta atsakinga tik už šią kartelio dalį (ginčijamo sprendimo 461 konstatuojamoji dalis). Vis dėlto Komisija nenagrinėjo klausimo, ar vienoje kartelio dalyje dalyvavusi įmonė Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalies prasme padarė lengvesnį pažeidimą nei įmonė, kuri dalyvavo visose kartelio dalyse. Šis klausimas ypač svarbus šioje byloje, nes ieškovė nebuvo pripažinta atsakinga už kitas dvi kartelio dalis, t. y. SANCO susitarimus bei WICU ir „Cuprotherm“ susitarimus.

97 Iš tikrųjų Komisija ginčijamo sprendimo 689 konstatuojamojoje dalyje nurodo, kad nereikėjo skirtingai vertinti kartelio narių, dalyvavusių tik išplėstiniuose Europos susitarimuose, ir narių, dalyvavusių dar ir SANCO susitarimuose, nes bendradarbiavimas SANCO susitarimų viduje nebuvo glaudesnis nei bendradarbiavimas išplėstinių Europos susitarimų viduje.

98 Reikia konstatuoti, kad Komisijos argumentai yra klaidingi, nes atskirų kartelio dalių intensyvumo palyginimas tikriausiai būtų buvęs reikšmingas, jei ieškovė būtų dalyvavusi keliose kartelio dalyse, tačiau nagrinėjamu atveju taip nebuvo.

99 Iš tikrųjų įmonė, kurios atsakomybė yra nustatyta dėl kelių kartelio dalių, labiau prisideda prie kartelio veiksmingumo ir sunkumo nei įmonė, dalyvavusi tik vienoje to paties kartelio dalyje. Todėl pirmoji įmonė padaro sunkesnį pažeidimą nei antroji.

100 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pagal bausmių individualumo ir asmeninės atsakomybės principus Komisija, vertindama kiekvieno kartelio nario dalyvavimo sunkumą, privalo atsižvelgti į tai, kad tam tikri kartelio nariai tam tikrais atvejais nėra atsakingi už visas kartelio dalis minėto Sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni* (87 punktas) prasme.

101 Taikant gaires šis vertinimas būtinai turi būti atliktas specialaus pradinės baudos dydžio nustatymo etape, nes atsižvelgimas į lengvinančias aplinkybes leidžia tik keisti pagrindinę baudą remiantis kartelio nario elgesiu. Kartelio narys, kuris nebuvo

pripažintas atsakingu už tam tikras kartelio dalis, negali būti pripažintas dalyvavusiu minėtose dalyse. Konkurencijos normų pažeidimas dėl įmonės atžvilgiu nustatyto pažeidimo apimties ribotumo yra mažiau sunkus nei įmonės, dalyvavusios visose pažeidimo dalyse.

102 Komisijos argumentas, kad visi išplėstinių Europos susitarimų dalyviai naudojosi „SANCO gamintojų“ nustatytu konkurencijos apribojimu, negali būti pripažintas tinkamu, nes Komisija nepripažino ieškovės atsakinga už aptariamą pažeidimo dalį, susijusią su SANCO susitarimais. Šiuo klausimu taip pat reikia pažymėti, kad kartelio antikonkurencinė įtaka kainoms jau savaime gali būti naudinga visiems atitinkamoje rinkoje veikiantiems tiekėjams, o ne tik minėto kartelio nariams.

103 Dėl šio sprendimo 85 punkte minėtų sprendimų, kuriuos Komisija nurodė triplike, pakanka konstatuoti, kad jie nesusiję su klausimu, ar už vieną kartelio dalį atsakinga įmonė padaro lengvesnį pažeidimą nei įmonė, atsakinga už visas to paties kartelio dalis.

104 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Komisija, apskaičiuodama baudas ir neatsižvelgdama į tai, kad, skirtingai nei KME grupė, *Wieland* ir *Boliden* grupė, ieškovė dalyvavo tik vienoje kartelio dalyje, ir todėl skirtingas situacijas vertindama vienodai be jokio objektyvaus pagrindo, pažeidė vienodo požiūrio principą.

105 Kalbant apie šios išvados pasekmes, Komisija dėl SANCO susitarimų Bendrajam Teismui siūlo ne sumažinti ieškovei skirtą baudą, o padidinti „SANCO gamintojams“

skirtas baudas. Vis dėlto Teismas, įgyvendindamas savo neribotą kompetenciją, mano, kad Komisijos nustatytas pradinės baudos dydis yra tinkamas atsižvelgiant į visų trijų kartelio dalių sunkumą ir kad reikia sumažinti *Chalkor* nustatytą pradinę baudą, kad būtų atsižvelgta į tai, kad ji Komisijos buvo pripažinta atsakinga tik už dalyvavimą trečiojoje kartelio dalyje.

106 Be to, reikia atmesti šio sprendimo 83 ir 84 punktuose nurodytus Komisijos argumentus, kiek jie gali būti suprasti kaip patvirtinantys, jog ieškovės nedalyvavimas SANCO susitarimuose pakankamai atsispindėjo jai nustatytame pradiniame baudos dydyje. Šie argumentai grindžiami prielaida, kad *Chalkor*, kuri nepardavinėjo SANCO vamzdžių, rinkos dalis buvo apskaičiuota remiantis bendra visų neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių, įskaitant ir SANCO vamzdžius, gamintojų apyvarta.

107 Tačiau SANCO susitarimai ir išplėstiniai Europos susitarimai buvo susiję su ta pačia atitinkama rinka, t. y. neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių rinka. Todėl Komisija, net nesant SANCO susitarimų, norėdama apskaičiuoti ieškovės rinkos dalį atitinkamoje rinkoje, būtų turėjusi atsižvelgti į SANCO vamzdžių pardavimo apyvartą.

108 Kalbant apie WICU ir „Cuprotherm“ susitarimus, situacija yra kitokia. Šie susitarimai susiję su produktais, kurie negali būti pakeičiami neizoliuotais variniais vandentiekio vamzdžiais. Iš ginčijamo sprendimo 459 konstatuojamosios dalies matyti, kad neizoliuoti variniai vandentiekio vamzdžiai ir izoliuoti variniai vandentiekio vamzdžiai sudaro skirtingas atitinkamas rinkas.

109 Taigi ieškovės, veikusios neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių rinkoje, rinkos dalį apskaičiuojant remiantis tiek izoliuotų, tiek neizoliuotų varinių vandentiekio vamzdžių apyvartomis, ieškovei iš tikrųjų buvo priskirta mažesnė rinkos dalis, todėl nustatyta ir mažesnė pradinė bauda nei ta, kuri būtų buvusi nustatyta, jeigu jos rinkos dalis būtų buvusi apskaičiuota remiantis tik apyvarta rinkoje, dėl kurios ji realiai dalyvavo kartelyje.

110 Antra, dėl klausimo, ar tai, jog bendradarbiavimas „Penkių grupės“ viduje buvo glaudesnis nei bendradarbiavimas „Devynių grupės“ viduje, pateisina skirtingą vertinimą skiriant baudas, reikia nurodyti toliau pateikiamus vertinimus.

111 Tiek „Penkių grupė“, tiek „Devynių grupė“ veikė įgyvendinant trečią kartelio dalį, už kurią ieškovė buvo pripažinta atsakinga. Ginčijamo sprendimo 690 konstatuojamojoje dalyje Komisija konstatavo, kad aplinkybė, jog ieškovė nepriklausė „Penkių grupei“, buvo susijusi su ieškovės dydžiu. Ieškovė šios išvados neginčijo.

112 Todėl negali būti priekaištaujama Komisijai nusprendus, kad ieškovės dalyvavimo išplėstiniuose Europos susitarimuose sunkumas buvo tinkamai įvertintas Komisijai suskirstant kartelio narius į kategorijas pagal jų turimas rinkos dalis.

113 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia tik pakeisti ieškovei skirtą baudą, kad būtų įvertintas jos nedalyvavimas SANCO susitarimuose. Konkrečios šio pakeitimo pasekmės bus išdėstytos šio sprendimo 183–186 punktuose.

Dėl geografinės rinkos, dėl kurios ieškovė dalyvavo kartelyje, apimties

Šalių argumentai

114 Nagrinėjamu atveju ieškovė ginčija tai, kad Komisija, skirstydama įmones į kategorijas pagal rinkos dalis, atsižvelgė į pardavimą ne tik Vokietijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Nyderlanduose, bet ir Graikijoje. Ji tvirtina, kad susitarimo, kuriame ji dalyvavo nuo 1998 m. rugpjūčio mėn. iki 1999 m. rugsėjo mėn., geografinė apimtis buvo apribota Vokietija, Prancūzija, Ispanija, Jungtine karalyste ir Nyderlandais. Atsižvelgdama į pardavimą Graikijoje Komisija ieškovės rinkos dalį padidino 2,2–3,8 %, o tai atitinka 72 % jai nustatytos pradinės baudos padidinimą.

115 Ieškovė mano, jog tai, kad ji dalyvavo kartelyje dėl grasinimų Graikijos rinkoje, nereiškia, kad Graikija turi būti įtraukta į kartelio apimamą teritoriją. Iš tikrųjų ginčijamame sprendime Komisija painioja kartelio dalyką ir jį įgyvendinant naudotas priemones.

116 Komisijos tvirtinimai, kad ieškovė naudojosi nerašytu susitarimu dėl nekonkuravimo kiekvieno kartelio dalyvio namų rinkose, nėra pagrįsti įrodymais, esančiais byloje. Be to, Komisijos tvirtinimus paneigia kiti įrodymai. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nėra įrodymų, jog, be „Penkių grupės“ narių ir SANCO susitarimų dalyvių, kiti kartelio nariai būtų susitarę riboti ar būtų riboję savo pardavimą Graikijoje. Iš tikrųjų ieškovės konkurentų Graikijoje importas išaugo nuo 3 263 tonų 1997 m. iki 3 548 tonų 1999 metais. Be to, ieškovės eksportas į Prancūziją, Vokietiją, Jungtinę Karalystę ir

Ispaniją išaugo nuo 4 135 tonų 1998 m. antrą pusmetį iki 5 201 tonų 1999 m. pirmą pusmetį, t. y. 26 % augimas.

117 Ieškovė mano, kad tvirtinimas, jog ji vykdė nekonkuravimo kiekvieno iš kartelio dalyvių namų rinkoje politiką, nors jos eksporto apimtis išaugo, neturi prasmės. Iš tikrųjų, pirma, ji nežinojo apie tokį susitarimą ir, antra, dalyvavo kartelyje ne tam, kad apsaugotų savo nacionalinę rinką, o todėl, kad bijojo „Penkių grupės“ spaudimo priemonių Graikijos rinkoje, konkrečiai kalbant, dempingo.

118 Komisija prašo atmesti šį kaltinimą.

Bendrojo Teismo vertinimas

119 Reikia priminti, kad Komisija, remdamasi gairių 1 punkto A dalimi, galėjo atsižvelgti į atitinkamos geografinės rinkos apimtį, kad įvertintų nagrinėjamo pažeidimo sunkumą.

120 Šioje byloje ji nusprendė, kad atitinkama geografinė rinka, kurioje veikė kartelis, apėmė EEE teritoriją (ginčijamo sprendimo 17 konstatuojamoji dalis). Šios išvados ieškovė neginčijo. Ji tvirtina, kad pažeidimas, už kurį ji buvo pripažinta atsakinga, apėmė tik Vokietiją, Prancūziją, Ispaniją, Jungtinę Karalystę ir Nyderlandus. Šiam argumentui negali būti pritarta.

121 Iš tikrųjų, kadangi atitinkama geografinė rinka apėmė EEE teritoriją, reikia konstatuoti, kad net pripažinus, jog Graikijos rinkos neapėmė nagrinėjamas pažeidimas, Komisija, nustatydama baudą ieškovei, teisingai atsižvelgė į jos pardavimą Graikijoje.

122 Todėl šį kaltinimą reikia atmesti.

3. *Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su klaidingu pradinio baudos dydžio padidinimu dėl kartelio trukmės*

123 Ieškovė tvirtina: kadangi kartelyje ji dalyvavo mažiau nei dvylika mėnesių, Komisija, jai nustatytai pradinei baudai taikydama 10 % padidinimą dėl trukmės, padarė akivaizdžią klaidą. Ieškovė tvirtina, kad Komisija turėjo jai taikyti bent jau mažesnį pradinės baudos padidinimą.

Dėl dalyvavimo kartelyje trukmės

Šalių argumentai

124 Ieškovė tvirtina, kad jai inkriminuojamo pažeidimo pradžia turėtų būti jos dalyvavimo antrame slaptame susitikime data, t. y. 1998 m. rugsėjo 10 d., o ne jos pirmo dalyvavimo kartelio susitikime data, t. y. 1998 m. rugpjūčio 28 ar 29 diena. Ji tvirtina

iki jos atstovų dalyvavimo 1998 m. rugpjūčio mėn. vykusiame susitikime nežinojusi šio susitikimo realaus tikslo ir slapto pobūdžio. Remdamasi vieno iš savo darbuotojų, dalyvavusių šiame susitikime, parengtu vidaus raštu, ji taip pat tvirtina, kad per minėtą susitikimą neprisijungė prie jokio ginčijamo susitarimo. Iš tikrųjų jos atstovai aiškiai atsisakė jiems pateiktų siūlymų ir nurodė turintys pasitarti su *Chalkor* valdyba.

125 Dėl pasitraukimo iš kartelio datos ieškovė nurodo, kad tai turi būti data, kai ji nutraukė dalyvavimą kartelyje, o ne data, kai kiti kartelio nariai sužinojo apie jos pasitraukimą iš jo. Ieškovė primena, kad nutraukė dalyvavimą kartelio susitikimuose 1999 m. balandžio mėnesį, nors iki 1999 m. rugpjūčio mėn. kas mėnesį teikdavo konfidencialius duomenis savo konkurentams, o paskutinį kartą pateikti duomenys buvo susiję su 1999 m. liepos mėnesiu. Todėl ieškovė tvirtina, kad jos dalyvavimas kartelyje nutrūko 1999 m. liepos mėn. arba vėliausiai 1999 m. rugpjūčio mėnesį.

126 Taigi ieškovė nurodo, kad dalyvavo kartelyje mažiau nei dvylika mėnesių ir kad, kaip matyti iš gairių, jai neturėjo būti taikomas joks pradinės baudos padidinimas dėl pažeidimo trukmės.

127 Komisija prašo atmesti šį kaltinimą.

Bendrojo Teismo vertinimas

128 Pirmiausia reikia pažymėti, kad nors ieškovė nurodė šį kaltinimą siekdama, kad būtų sumažinta jai skirta bauda, iš tikrųjų ji ginčija ginčijamo sprendimo 1 straipsnio

f punkto, pagal kurį jai inkriminuojamas pažeidimas truko vėliausiai nuo 1998 m. rugpjūčio 29 d. iki 1999 m. rugsėjo mėn. pradžios, teisėtumą.

129 Reikia taip pat pastebėti, kad EB 81 straipsnio 1 dalis netaikoma, jei nėra mažiausiai dviejų šalių valios suderinimo, kurio išraiškos forma, jeigu ji tiksliai perteikia šalių valią, nėra svarbi (2000 m. spalio 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bayer prieš Komisiją*, T-41/96, Rink. p. II-3383, 69 punktas).

130 Be to, iš teismų praktikos matyti, kad siekiant įrodyti atitinkamos įmonės dalyvavimą kartelyje pakanka, kad Komisija įrodytų, jog ši įmonė dalyvavo akivaizdžiai antikonkurencinio pobūdžio susitikimuose. Jei dalyvavimas tokiuose susitikimuose įrodytas, ši įmonė turi pateikti duomenis, galinčius įrodyti, kad ji dalyvavo neturėdama antikonkurencinių ketinimų, ir patvirtinti, kad nurodė savo konkurentams, jog dalyvauja šiuose sutikimuose turėdama kitokių tikslų nei jie (1999 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hüls prieš Komisiją*, C-199/92 P, Rink. p. I-4287, 155 punktas).

131 Nagrinėjamu atveju įrodyta, kad vėliausiai nuo 1998 m. rugpjūčio 29 d. *Chalkor* dalyvavo kartelio susitikime ir kad vėliausiai per šį susitikimą sužinojo apie jo akivaizdžiai antikonkurencinį pobūdį. Ieškovė neįrodė, kad šio susitikimo kitiems dalyviams nurodė, jog dalyvauja jame turėdama kitokių tikslų nei jie ir kad ji prieštarauja neteisėtiems veiksmams varinių vandentiekio vamzdžių rinkoje.

132 Atvirkščiai, kaip nurodo Komisija, vidiniai ieškovės užrašai rodo, kad per šį susitikimą *Chalkor* atstovai susirūpino jiems skirta kvota, bet neprieštaravo slaptai

idėjai (ginčijamo sprendimo 326 konstatuojamoji dalis). Ieškovės argumentas, kad jos atstovai per šį susitikimą nurodė turintys pasitarti su valdyba, galėtų būti reikšmingas, jeigu ji būtų atsisakiusi dalyvauti vėlesniuose slaptuose susitikimuose, tačiau ji to nepadarė.

133 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Komisija, nuspręsdama, jog ieškovė dalyvavo kartelyje vėliausiai nuo 1998 m. rugpjūčio 29 d., nepadarė klaidos.

134 Dėl ieškovės pasitraukimo iš kartelio datos reikia pažymėti, kad sukurdamos keitimosi informacija sistemą, kuri yra viena iš kartelio sudedamųjų dalių (ginčijamo sprendimo 450 ir 486 konstatuojamosios dalys), šalys susitarė kas mėnesį pateikti sistemos administratoriui savo duomenis (ginčijamo sprendimo 306 ir 308 konstatuojamosios dalys).

135 Todėl reikia konstatuoti, kad nesant oficialaus dalyvavimo šiame kartelyje nutraukimo ieškovės pasitraukimas iš kartelio realiai įvyko anksčiausiai tada, kai ji neįvykdė savo pareigos kas mėnesį pateikti svarbius duomenis, t. y. 1999 m. rugsėjo mėnesį.

136 Iš to matyti, kad Komisija, nustatydama ieškovės atsakomybę už dalyvavimą kartelyje iki 1999 m. rugsėjo mėn. pradžios, nepadarė klaidos. Todėl kaltinimas, susijęs su *Chalkor* dalyvavimo kartelyje trukme, turi būti atmestas.

Dėl baudos padidinimo apimties

Šalių argumentai

137 Ieškovė tvirtina, kad net jei būtų įrodyta, jog kartelyje ji dalyvavo dvylika mėnesių, baudos padidinimas 10 % už pažeidimo metus būtų neproporcingas. Šiuo klausimu ji tvirtina, kad jos dalyvavimo kartelyje intensyvumas sumažėjo po 1999 m. balandžio mėn. ir kad Komisija jai nustatytą pradinę baudą turėjo padidinti mažiau nei 10 %, kad būtų atsižvelgta į sumažėjusį intensyvumą. Šiuo klausimu ji nurodo keletą ankstesnių Komisijos sprendimų.

138 Ieškovė taip pat tvirtina, kad atskirų baudų padidinimų dėl trukmės, taikytų ginčijamo sprendimo adresatams, palyginimas patvirtina, jog jai taikytas baudos padidinimas yra neteisingas. Konkrečiai kalbant, *Outokumpu* grupei pradinė bauda dėl jo dalyvavimo kartelyje vienuolika metų ir penkis mėnesius buvo padidinta 110 %, tai reiškia, kad į penkis mėnesius nebuvo atsižvelgta. Tačiau šis penkių mėnesių laikotarpis atitinka beveik pusę ieškovės dalyvavimo kartelyje laikotarpio ir gerokai daugiau nei pusę jos dalyvavimo ginčijamuose susitikimuose laikotarpio. Tas pats pasakytina ir apie *Boliden* grupę, kadangi jai nustatyta pradinė bauda už dalyvavimą kartelyje dvylika metų ir devynis mėnesius buvo padidinta 125 %. Keturi mėnesiai, į kuriuos nebuvo atsižvelgta, atitinka pusę ieškovės dalyvavimo ginčijamuose susitikimuose laikotarpio.

139 Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą.

Bendrojo Teismo vertinimas

140 Pirmiausia reikia pažymėti, kad ieškovės nurodyti ankstesni Komisijos sprendimai yra nereikšmingi šiuo atveju, nes ankstesnė Komisijos sprendimų praktika nėra teisinis pagrindas nustatant baudas konkurencijos srityje (žr. šio sprendimo 71 punktą).

141 Taip pat reikia priminti, kad padidinti baudą dėl trukmės galima ne tik tuomet, kai yra tiesioginis ryšys tarp trukmės ir padidintos žalos Bendrijos tikslams, kurių siekiama konkurencijos normomis (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Michelin prieš Komisiją* 278 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Be to, iš gairių matyti, kad Komisija nėra numačiusi kokios nors sąsajos arba tarpusavio priklausomybės tarp pažeidimo sunkumo ir pažeidimo trukmės vertinimo.

142 Atvirkščiai, visų pirma, iš gairių struktūros matyti, kad, nustatant pradinę baudą, jose numatytas paties pažeidimo sunkumo vertinimas. Antra, pažeidimo sunkumas nagrinėjamas atsižvelgiant į atitinkamos įmonės požymius, pirmiausia į jos dydį ir padėtį atitinkamoje rinkoje, o dėl to gali būti pakoreguota pradinė bauda, įmonės suskirstytos į kategorijas ir nustatyta konkreti pradinė suma. Trečia, į pažeidimo trukmę atsižvelgiama nustatant pagrindinę baudą ir, ketvirta, gairės numato galimybę atsižvelgti į sunkinančias bei lengvinančias aplinkybes, kurios leidžia keisti baudos dydį, be kita ko, pagal pasyvų ar aktyvų atitinkamų įmonių vaidmenį darant pažeidimą.

143 Tai reiškia, kad vien aplinkybė, jog Komisija pasiliko galimybę už kiekvienus pažeidimo metus padidinti baudą, o tai dvylika mėnesių ir daugiau trunkančių pažeidimų atveju gali siekti iki 10 % pagal pažeidimo sunkumą nustatytos sumos, visiškai neįpareigoja jos nustatyti šį padidinimą atsižvelgiant į veiksmų, susijusių su karteliu, intensyvumą ar į kartelio poveikį arba pažeidimo sunkumą. Naudodamasi savo diskrecija (žr. šio sprendimo 63 punktą), Komisija turi nuspręsti, kokį padidinimą ketina taikyti už pažeidimo trukmę.

144 Šioje byloje Komisija konstatavo, kad ieškovė dalyvavo darant nagrinėjamą pažeidimą dvylika mėnesių, todėl jai nustatytą pradinę baudą padidino 10 %. Taip darydama Komisija nenukrypo nuo savo pačios gairėse nustatytų taisyklių.

145 Be to, Komisijos sprendimas padidinti pradinę baudą 10 % už nepertraukiamus metus ir 5 % už papildomą šešių mėnesių ar ilgesnį laikotarpį (žr. šio sprendimo 46 punktą) šioje byloje nelėmė labai didelių skirtumų tarp kartelio narių. Todėl nėra pagrindo Bendrajam Teismui savo vertinimu pakeisti Komisijos vertinimo, kiek tai susiję su baudos padidinimu dėl trukmės.

146 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti visą šį ieškinio pagrindą.

4. *Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su klaidingu neatsižvelgimu į tai, kad ieškovė iš kartelio pasitraukė savo noru*

Šalių argumentai

147 Ieškovė tvirtina, kad Komisija kaip į lengvinančią aplinkybę turėjo atsižvelgti į tai, kad ji savanoriškai pasitraukė iš kartelio susitikimų 1999 m., t. y. dar prieš Komisijai pradedant tyrimą. Ieškovė nurodo, kad jei Komisijos tvirtinimas, kad jos dalyvavimas sustiprino kartelio veikimą, yra teisingas, jos savanoriškas pasitraukimas turėjo susilpninti karelį.

148 Ieškovė pažymi, kad gairėse numatyta, jog Komisija sumažina įmonei skirtiną baudą, jei ši pasitraukia iš kartelio Komisijai pradėjus tyrimą, t. y. atliekant patikrinimus.

149 Tačiau pasitraukimas iš kartelio dar iki Komisijos tyrimo pradžios gairėse nėra pripažintas lengvinančia aplinkybe. Ieškovė tvirtina, kad jokio pranašumo įmonei, kuri savo noru pasitraukia iš kartelio, nesuteikimas yra nelogiškas, be to, tai yra „netinkamas teisingumas“ ir „netinkama politika“. Ieškovė tvirtina, kad savanoriškas pasitraukimas iš kartelio turi būti vertinamas kaip lengvinanti aplinkybė nustatant baudos dydį. Bet kokia kitokia išvada prieštarautų Komisijos politikos baudų nustatymo srityje tikslui, t. y. atgrasymui. Savanoriškam pasitraukimui iš kartelio nereikia jokio atgrasymo.

150 Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą.

Bendrojo Teismo vertinimas

151 Pakanka konstatuoti, jog iš teismų praktikos matyti, kad Komisija, naudodamasi savo diskrecija vertinti, neprivalo sumažinti baudos už pažeidimo nutraukimą, kuris jau buvo pasibaigęs iki jai įsikišant (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BASF ir UCB prieš Komisiją*, T-101/05 ir T-111/05, Rink. p. II-4949, 128 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

152 Be to, į aplinkybę, kad *Chalkor* savanoriškai nutraukė pažeidimą prieš Komisijai pradedant tyrimą, buvo pakankamai atsižvelgta apskaičiuojant ieškovės pažeidimo laikotarpį, todėl ji negali remtis gairių 3 punkto trečia įtrauka.

153 Taigi reikia atmesti šį ieškinio pagrindą.

5. *Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su nepakankamu baudos sumažinimu atsižvelgiant į ieškovės bendradarbiavimą pagal 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo*

Šalių argumentai

154 Ieškovė mano, kad atsižvelgiant į jos bendradarbiavimo naudą tyrimui, pagal 1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyrių jos bauda turėjo būti sumažinta daugiau,

nei buvo sumažinta, t. y. 15 %. Ji pažymi, kad galėjo nebendradarbiauti su Komisija ir neatskleisti daugelio įrodymų.

155 Šiuo klausimu ji pirmiausia tvirtina, kad tame pačiame procedūros etape, kaip ir KME grupė bei *Wieland*, savo noru ir nedelsdama pateikė Komisijai visą turėtą reikšmingą informaciją, taip pat, kad jos pateikta informacija buvo detali ir vertinga Komisijos tyrimui, ir galiausiai, kad dėl riboto dalyvavimo kartelyje ji neturėjo tiek informacijos, kiek jos pateikė KME ir *Outokumpu* grupės arba *Wieland*.

156 Ieškovė taip pat tvirtina, kad sunku suprasti priežastis, dėl kurių *Outokumpu* ir KME grupėms buvo taikomas didesnis skirtinos baudos sumažinimas nei jai.

157 Grįsdama savo tvirtinimą, kad jai skirtinos baudos sumažinimo apimtis nebuvo pakankama, ieškovė taip pat nurodo ankstesnius Komisijos sprendimus.

158 Galiausiai ieškovė pažymi, kad tiek *Boliden* grupei, tiek IMI grupei buvo taikytas 10 % baudos sumažinimas, nes jos neginčijo pranešime apie kaltinimus išdėstytų aplinkybių. Kadangi ieškovė taip pat neginčijo šių aplinkybių, jai dėl bendradarbiavimo turėjo būti taikomas didesnis baudos sumažinimas, nei realiai buvo pritaikytas.

159 Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą.

Bendrojo Teismo vertinimas

160 Pirmiausia reikia pažymėti, kad ieškovės nurodyti ankstesni Komisijos sprendimai yra nereikšmingi šiuo atveju, nes ankstesnė Komisijos sprendimų praktika nėra teisinis pagrindas nustatant baudas konkurencijos srityje (žr. šio sprendimo 71 punktą).

161 Antra, reikia priminti, kad remiantis nusistovėjusia teismų praktika baudos sumažinimas dėl bendradarbiavimo per administracinę procedūrą gali būti taikomas, jei toks bendradarbiavimas palengvina Komisijos užduotį nustatant pažeidimą (žr. 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BPB de Eendracht prieš Komisiją*, T-311/94, Rink. p. II-1129, 325 punktą ir Sprendimo *Finnboard prieš Komisiją*, T-338/94, Rink. p. II-1617, 363 punktą).

162 Taip pat primintina, kad vertinant kartelio narių bendradarbiavimą gali būti taisoma tik akivaizdi Komisijos vertinimo klaida, nes ji turi didelę diskreciją vertinti įmonės bendradarbiavimo kokybę ir naudą, visų pirma palyginti su kitų įmonių indėliu (2007 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SGL Carbon prieš Komisiją*, C-328/05 P, Rink. p. I-3921, 88 punktas). Tačiau tokiu vertinimu Komisija negali pažeisti vienodo požiūrio principo. Vis dėlto pateikdama šį vertinimą Komisija negali nepaisyti vienodo požiūrio principo.

163 Nagrinėjamu atveju iš ginčijamo sprendimo 803–807 konstatuojamųjų dalių matyti, kad Komisija nusprendė, jog ieškovės bendradarbiavimas buvo riboto naudingumo, nes pradedant ieškovei bendradarbiauti ji jau turėjo nagrinėjamo pažeidimo egzistavimo įrodymų.

164 Ieškovė nepateikė įrodymų, galinčių paneigti šią išvadą. Ji tik nurodo, kad jos bendradarbiavimas negalėjo būti didesnės apimties dėl jos riboto dalyvavimo kartelyje tiek laiko, tiek materialiniu atžvilgiu. Vis dėlto šis argumentas yra nepagrįstas, nes Komisija, nustatydama baudos sumažinimo apimtį pagal 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, neprivalo atsižvelgti į kitus veiksnius nei įmonės bendradarbiavimo objektyvią naudą konstatuojant pažeidimą.

165 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad negalima priekaištauti Komisijai, viena vertus, sumažinus *Chalkor* skirtiną baudą 15 %, atsižvelgiant į jos pateiktą informaciją ir pranešime apie kaltinimus konstatuotų faktinių aplinkybių neginčijimą, ir, kita vertus, *Boliden* grupės ir IMI grupės baudas sumažinus 10 % tik dėl to, kad jos neginčijo minėtame pranešime nurodytų faktinių aplinkybių.

166 Kalbat apie KME grupės ir *Wieland* baudų sumažinimo apimtį, pažymėtina, jog ieškovė pripažįsta, kad minėtų įmonių indėlis buvo didesnis nei jos. Be to, akivaizdu, kad *Outokumpu* grupė pradėjo bendradarbiauti metais anksčiau nei ieškovė. Todėl nereikia nagrinėti tvirtinimo, susijusio su ieškovės diskriminacija, palyginti su šiomis įmonėmis.

167 Galiausiai ieškovė tvirtinimu, kad jai pritaikytas baudos sumažinimas yra nepakankamas, nes ji galėjo nuspręsti nebendradarbiauti su Komisija ir neatskleisti turimų įrodymų, netiesiogiai ginčija išvadą, pateiktą ginčijamo sprendimo 803 konstatuojamojoje dalyje, pagal kurią didžioji dalis ieškovės Komisijai pateiktos informacijos buvo pateikta jai vykdant savo pareigą pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnį.

168 Atsižvelgiant į tai reikia pažymėti, kad Bendrasis Teismas atlieka išsamią kontrolę dėl to, ar ieškovės bendradarbiavimas yra platesnis nei Reglamento Nr. 17 11 straipsnyje ir Reglamento Nr. 1/2003 18 straipsnyje nustatyta pareiga atsakyti į Komisijos prašymus pateikti informacijos (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Raiffeisen Zentralbank Österreich ir kt. prieš Komisiją*, T-259/02–T-264/02 ir T-271/02, Rink. p. II-5169, 531 punktą). Vis dėlto reikia konstatuoti, kad ieškovė savo rašytinėse pastabose nepatikslino, kurių įrodymų iš jos pateiktos informacijos ji galėjo nepateikti Komisijai.

169 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą šį ieškinio pagrindą.

6. *Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su neproporcingos baudos nustatymu*

Šalių argumentai

170 Ieškovė tvirtina, kad jai skirta galutinė 9,16 mln. eurų bauda yra neproporcinga, palyginti su kitoms ginčijamo sprendimo adresatėms skirtomis baudomis. Šiuo klausimu ji pirmiausia nurodo HME, kuri aptariamu laikotarpiu buvo panašaus dydžio kaip ieškovė, tačiau dalyvavo kartelyje du su puse karto ilgiau nei ji, atvejį. Galutinė HME skirta bauda sudarė tik 4,49 mln. eurų.

171 Antra, ieškovė tvirtina, kad jai skirta bauda atitinka 760 000 eurų už kiekvieną dalyvavimo darant pažeidimą mėnesį, o kitoms įmonėms skirtos baudos sudarė 210 000–440 000 eurų už kiekvieną dalyvavimo darant pažeidimą mėnesį.

172 Trečia, ieškovė tvirtina, kad slaptų susitikimų, kuriuose dalyvavo įmonė, skaičius yra šios įmonės įsipareigojimo karteliui rodiklis. Šiuo klausimu ji pažymi, kad jai už dalyvavimą septyniuose susitikimuose buvo skirta 1,83 mln. eurų bauda už kiekvieną susitikimą, o *Wieland* ir KME, kurios dalyvavo beveik visuose iš 120 susitikimų, buvo skirtos atitinkami 0,206 mln. eurų ir 0,56 mln. eurų baudos už kiekvieną susitikimą.

173 Ketvirta, ieškovė nurodo, kad ji yra vienintelė nepriklausoma maža įmonė, galinti konkuruoti su dideliais Europos gamintojais. Ji mano, kad jai už pasyvų dalyvavimą kartelyje skirta bauda yra per didelė ir turės įtakos jos konkurencingumui.

174 Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą. Ji konkrečiai nurodo, kad galutinė HME skirta bauda yra 10 % ribos, nustatytos Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje, pritaikymo rezultatas.

Bendrojo Teismo vertinimas

175 Pirma, atsižvelgiant į Komisijos pateiktus paaiškinimus, kurių ieškovė neginčijo, reikia atmesti kaltinimą, susijusį su HME skirtos galutinės baudos ir ieškovei skirtos galutinės baudos skirtumais.

176 Antra, net pripažinus, jog ieškovės argumentas, kad jai skirta bauda gali sumažinti jos konkurencingumą, galėtų būti tinkamas įrodinėjant šios baudos neproporcingumą, reikia konstatuoti, kad ji nepateikė konkrečių įrodymų šiuo klausimu.

177 Taip pat reikia konstatuoti, kad kitais ieškovės grindžiant šį ieškinio pagrindą nurodytais argumentais netiesiogiai siekiama ginčyti gairėse įtvirtintą baudų dydžio apskaičiavimo sistemą.

178 Iš tikrųjų dalydama galutines baudas iš dalyvavimo kartelyje mėnesių skaičiaus ar susitikimų, kuriuose dalyvavo, kartelio narių skaičiaus, ieškovė iš tikrųjų dar kartą ginčija baudos nustatymą remiantis pažeidimo trukme.

179 Atsižvelgiant į tai reikia konstatuoti, jog iš gairių struktūros matyti, kad įmonėms, kurios dalyvauja kartelyje ilgiausiai, yra skiriamos mažiausios baudos, jeigu jų sumas padalytume iš dalyvavimo kartelyje mėnesių skaičiaus, nes Komisija gairėse numatė, jog pradinė bauda yra didinama daugiausia 10 % už kiekvienus pažeidimo metus. Ieškovė negali remtis šiuo Komisijos sau nustatytu apribojimu, siekdama jai skirtos baudos sumažinimo.

180 Šio sprendimo 179 punkte nurodyti argumentai tinka ir atsakant į ieškovės argumentą dėl santykio tarp jai skirtos baudos dydžio ir susitikimų, kuriuose ji dalyvavo skaičiaus, nes susitikimų, kuriuose ji dalyvavo, skaičius yra susijęs su dalyvavimo kartelyje trukme.

181 Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta, reikia atmesti iš šį paskutinį ieškinio pagrindą.

7. *Dėl galutinės baudos dydžio nustatymo*

182 Kaip matyti iš šio sprendimo 90–113 punktų, reikia pakeisti ginčijamą sprendimą, nes Komisija, nustatydama baudos dydį, neatsižvelgė į tai, kad ieškovė nedalyvavo SANCO susitarimuose.

183 Visi likę ginčijamame sprendime Komisijos išdėstyti argumentai ir šioje byloje taikytas baudų apskaičiavimo metodas išlieka nepakitę. Taigi galutinė bauda apskaičiuojama kaip toliau nurodoma.

184 Pradinė ieškovei skirtina bauda sumažinama 10 %, kad būtų atsižvelgta į jos dalyvavimo kartelyje mažesnį sunkumą nei „SANCO gamintojų“. Taigi nauja ieškovei skirtina pradinė bauda yra 8,82 mln. eurų.

185 Pritaikius 10 % baudos padidinimą dėl pažeidimo trukmės, gaunama 9,702 mln. eurų pagrindinė bauda. Atsižvelgiant į Komisijos ieškovei pritaikytą 15 % sumažinimą pagal 1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyrių, galutinė ieškovei skirtina bauda yra 8,2467 mln. eurų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

186 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Tačiau pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Bendrasis Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas.

187 Atsižvelgdamas į tai, kad kiekvienos šalies dalis reikalavimų buvo atmesti, reikia nuspręsti, kad kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

1. **2004 m. rugsėjo 3 d. Komisijos sprendimo C (2004) 2826, susijusio su [EB] 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/E-1/38.069 – Variniai vandentiekio vamzdžiai), 2 straipsnio d punkte *Chalkor AE Epexergasias Metallon* nustatyti 8,2467 mln. eurų baudą.**

2. Atmesti likusią ieškinio dalį.

3. Nurodyti *Chalkor Epexergasias Metallon* ir Europos Komisijai padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Paskelbta 2010 m. gegužės 19 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės ..... II - 1901

1. Administracinė procedūra ..... II - 1902

2. Ginčijamas sprendimas ..... II - 1904

Nagrinėjami produktai ir rinkos ..... II - 1910

Nagrinėjamo pažeidimo sudedamosios dalys ..... II - 1912

Susitarimai tarp „SANCO gamintojų“ ..... II - 1912

Susitarimai tarp „WICU ir „Cuprotherm“ gamintojų“ ..... II - 1913

Išplėstiniai Europos susitarimai ..... II - 1914

Nagrinėjamo pažeidimo trukmė ir tęstinumas ..... II - 1915

Baudų dydžio nustatymas ..... II - 1916

Pradiniai baudų dydžiai ..... II - 1917

— Sunkumas ..... II - 1917

— Diferencijuotas vertinimas ..... II - 1919

Pagrindinės baudos ..... II - 1920

Sunkinančios ir lengvinančios aplinkybės ..... II - 1923

1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymas ..... II - 1924

Galutinės baudos ..... II - 1925

Procesas ir šalių reikalavimai ..... II - 1926

Dėl teisės ..... II - 1927

1. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su neatsižvelgimu į ieškovės dalyvavimo kartelyje priverstinį pobūdį ..... II - 1929

Šalių argumentai ..... II - 1929

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 1931

2. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su klaidingu pradinės baudos dydžio nustatymu ... II - 1932

Dėl ieškovės riboto dalyvavimo kartelyje ..... II - 1932

Šalių argumentai ..... II - 1932

Bendrojo Teismo vertinimas..... II - 1936

Dėl geografinės rinkos, dėl kurios ieškovė dalyvavo kartelyje, apimties ..... II - 1942

Šalių argumentai ..... II - 1942

Bendrojo Teismo vertinimas..... II - 1943

3. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su klaidingu pradinio baudos dydžio padidinimu dėl kartelio trukmės ..... II - 1944

Dėl dalyvavimo kartelyje trukmės ..... II - 1944

Šalių argumentai ..... II - 1944

Bendrojo Teismo vertinimas..... II - 1945

Dėl baudos padidinimo apimties ..... II - 1948

Šalių argumentai ..... II - 1948

Bendrojo Teismo vertinimas..... II - 1949

4. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su klaidingu neatsižvelgimu į tai, kad ieškovė iš kartelio pasitraukė savo noru ..... II - 1951

Šalių argumentai ..... II - 1951

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 1952

5. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su nepakankamu baudos sumažinimu atsižvelgiant į ieškovės bendradarbiavimą pagal 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo ..... II - 1952

Šalių argumentai ..... II - 1952

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 1954

6. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su neproporcingos baudos nustatymu..... II - 1956

Šalių argumentai ..... II - 1956

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 1957

7. Dėl galutinės baudos dydžio nustatymo..... II - 1959

Dėl bylinėjimosi išlaidų..... II - 1960